

AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII A AȘM
asupra raportului pe proiectul din cadrul Programului de Stat 20.80009.5107.03
Valorificarea eficientă a resurselor genetice vegetale și biotehnologiilor avansate în scopul sporirii adaptabilității plantelor de cultură și schimbările climatice
Prioritatea II. Agricultură durabilă, securitate alimentară și siguranța alimentelor
Conducător de proiect: Dr. hab. BOTNARI Vasile

Perfectat în baza audierii raportului anual a *implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării* la Ședința comună a AȘM și Consiliul științific al Institutului de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor din 09.12.2021

S-a discutat: Raportul pe proiectul de cercetare din cadrul Programului de Stat (2020-2023), etapa anului 2021 20.80009.5107.03 Valorificarea eficientă a resurselor genetice vegetale și biotehnologiilor avansate în scopul sporirii adaptabilității plantelor de cultură și schimbările climatice, director proiect dr. hab. BOTNARI Vasile, Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor

S-a decis prin vot unanim:

Luând în considerare dezbaterile din cadrul audierii publice și avizele experților, se aprobă următorul aviz consultativ asupra proiectului:

Proiectul este „**Aprobat**”, cu calificativul general „**Excelent**” (50,25).

Calificative pe criterii:

1. *Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute pe durata executării/implementării proiectului – “Excelent”.*

Acțiunile preconizate și realizate au condus la îndeplinirea obiectivelor trasate pentru atingerea scopului propus.

2. *Diseminarea rezultatelor obținute – “Excelent”:*

- publicații în reviste WoS cu factor de impact - 2;
- în reviste naționale de categoria B+, B, C - 1;
- în alte reviste internaționale sau naționale - 4,
- lucrările conferințelor internaționale - 18;
- în culegeri conferințe naționale, teze la conferințe – 8.
- monografii edituri internaționale – 1
- capitole monografii – 1.
- alte lucrări științifico-metodice - 2
- articole de popularizare a științei-2
- Manifestări științifice naționale/internaționale - 9

3. *Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute, materializarea rezultatelor și perspective de implementare* – “Excelent”.

- brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală - 5;
- cereri brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală - 3;
- materiale la saloanele de invenție (medalii, diplome, prezentări, etc) – 14.
- participări la emisiuni TV/radio – 4
- teze de doctorat habilitat susținută și confirmată în anul 2021 - 1

Rezultatele obținute sunt apreciate la Saloane de Invenții Internaționale cu 4 medalii de aur, 3 medalii de argint și 5 medalii de bronz, Diploma gradul I pentru cel mai bun articol 2021. Obținerea Brevetelor de invenție – 5, Cereri de brevet pentru soi de plantă -2. Soiuri omologate -1. Ghid – 1. Rezultatele cercetărilor obținute în proiect au fost promovate în mass-media: prezentarea materialelor în 4 emisiuni TV de popularizare a științei și 2 articole de popularizare a științei.

4. *Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat* – “Excelent”.

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor conform contractului de finanțare constituie 31,25%, dar ponderea tinerilor (%) la data reportării (noiembrie 2021) = 26,7%. În anul 2021 a fost susținută teză de doctor habilitat în științe biologice "Elementele de bază ale organizării genetice a heterozisului la porumb și particularitățile valorificării acesteia în selecția plantelor dihaploide" (pretendentul Mihail Mihailov), precum și 2 proiecte de doctorat pentru tinerii specialiști câștigate

5. *Colaborarea națională/internațională în cadrul proiectului* – “Excelent”.

Colaborarea este destul de productivă la nivel național și internațional.

În cadrul proiectului s-a efectuat colaborarea la nivel național cu 9 unități a diferitelor Centre Științifice (Instituții, Universități și al.) a Republicii Moldova, dar la nivelul internațional - cu două Instituții științifice din Ucraina și România.

Concluzii, recomandări

Recomandări:

- Pentru viitoarele cercetări ca să fie lărgit șirul de parametri fiziologici și biochimici, sensibilitatea cărora pot fi utilizate ca un bun indicator a gradului sporirii adaptabilității culturilor agricole menționate la schimbările climatice.

Concluzii:

Îndeplinirea scopului și obiectivelor etapei anuale (conform proiectului) merită să fie apreciată la nivelul pozitiv și înalt. Rezultatele prezentate reflectă valorificarea eficientă a resurselor genetice vegetale prezentate în spectrul larg de culturi agricole (porumb, sorg, triticales; tomate, usturoi, ceapă; vița de vie) pentru sporirea adaptabilității acestor culturi la schimbările climatice cu utilizarea biotehnologiilor moderne (tehnologiile celulare din punct de vedere de variabilitate somaclonală, selecția celulară) și biotehnologiilor clasice.

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Boris Găină

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela Romanciuc